

תלמה
מביאה
הומוס
לביתך!

ללא בישול!
רק להוסיף מים!
ערכבו חוכן הצנוחה כאותה כסות מים.
הוסיפו עוד כף מים וכחשו פד שתתקבל דיסה חלקה.

חומוס טחניה
מיוצר בתנאים היגיינים בספערלי.

תוצרת חזון אי"י בע"מ
חיפה.

1 צנצנת = 4 מנות

הממשלה להקים מפעלים פרטיים, שיצטיקו את הדיירים החדשים. התושבים הערביים המעטים של הגבעה קיבלו בוואר הוראה לפנות את השטח תוך שבוע ימים.

הברד שד מיליון ל"י. תושב אחד לא הסכים. משום-מה סבר מוסמאר הקשיש (58) שצורכי הציבור אינם מחייבים את הריסת המפעל שפיתח הוא. השיכון היה-די הוקם במרחק מה מאדמתו, ולא נראה למוסמאר כי יש להרוס מפעל פרטי ערבי כדי לתת את האדמה למפעל פרטי יהודי. אנשי הפיתוח רגזו על אי-הבנה זו. לגביהם היה זה מובן מאליו כי כל הטעם בהקמת הקריה היהודית של נצרת הוא לייצור שטח טהור מערבים. הימצאו של ערבי אחד, בלב השטח המוקצב לקריה, נראה להם כחילול-הקודש. הם התרגזו עוד יותר כאשר הגיש מוסמאר בקשה לצו-על-תנאי בבית-הדין הגבוה לצדק. שמאי עברי מחייפה, שנקרא עלי-ידי פרקליטו, העריך את ערך הנכס המופקע ב-947 אלף ל"י — כ-930 אלף ל"י יותר מן ההערכה הממלכתית.

ימים מעטים אחרי שביית-הדין החל מטפל בענין, הופתעו בני משפחת מוסמאר מרעש מזור בשעת ארוחת-הצהריים. כשקפצו הן חוצה, נדהמו לראות בולדזור כבד של טולל-בוונה הרוס את גדר אדמתם ועולה על עצי חפרי.

מוסמאר שלף את מצלמתו העתיקה, החל מצלם את ההריסה, כמוצג לבית-המשפט. "אתם מצלמים בשביל עבד אל-נאצר!" צעקו הפועלים היהודים, וזנקו לעומתו כדי למנוע את ההריסה. בינתיים רץ הבן למשרת נצרת, ונקבל, לדבריו, בשאלה: "מה יש למעלה, יא כלב?" המשטרה הגיעה למקום — ואסרה את בני משפחת מוסמאר. כש-הובאו אלה לדין בעון התקפת הפועלים, זוכו כולם על-ידי השופט, שקבע שאינו מאמין לא לשוטרים ולא לפועלים. קבע השופט: וזתו של מוסמאר היתה לצלם את הבולדזור.

הבולדזור החוזר. מאז היתה זאת הצגה כמעט קבועה. בית-המשפט העליון ציוה על רשות הפיתוח להתפטר עם הן מבקש ולהקצות לו חלקת-אדמה שוות-ערך. אך בינתיים פרץ הבולדזור שוב לאדמת המריבה, שוב אסרה המשטרה את משפחת מוסמאר, שוב הופסקה ההריסה אחרי התערבות עורך-דין.

לפי התכנית, תימסר אדמת מוסמאר ל-בית-החרושת ג.ד. המקום מפעל בקריית נצרת. טען השבוע מוסמאר, בגרמנית, בעומד דו יחף ליד הגדר ההרוסה: "בית-החרושת ג.ד. יביא חומר גלם מחוץ-לארץ, ויעסיק כמה עשרות פועלים. לי אין צורך בחומר גלם. האדמה הזאת כולה, עד לעומק של עשרה מטרים, מהווה חומר-גלם לתעשיית קרמיקה. אם ישווקו את התוצרת שלי, אני יכול להעסיק ארבעים פועלים ולתת להם למאות פיות, בלי שום סובסידיה. האם זה לא נקרא פיתוח?"

דרכי אדם
אשת הקוסם

ברחבי המדינה הפכה פרשת הרב הקוסם ברטי לבדיחה לאומית: "מי מכיר את הרב מעקיר?" שרה רביעית מועדון התיאטרון בתוכניתה שכונה נגד הדתיים. אולם בצרף המעברה הגדולה שבבעקיר, לא היתה השמחה שורה כלל ועיקר. שושנה ברטי (36) ועשרת ילדיה, בגיל 17 ועד חצי שנה, נשארו מחוץ סריכל עם מעצר אביהם הרמאי.

השבוע, אחרי חצי שנת מאסר של בעלה בכלא מעשיה ואחרי אשר כל מאמציה להשיג קיצבת סעד תמאימה עלו בתוהו, סיפרה שושנה ברטי לכתב העולט הזח: "כשלקחו את בעלי נשארתי בלי אף פרוטה. יש לי עשרה ילדים. הגדולה, אסתר בת 17, לומדת בגמנסיה והקטנה בת-שבע בת ששה חודשים. הילדים שלי רעבים ל-לחם. אין להם מה ללבוש, אין להם כסף לספרים ולמחברות. מה אני אעשה?"

שושנה ברטי התחתנה עם בעלה יוסף לפני 19 שנה בעדן. אנאלפבתית, חסרת-ישע ורעבה ללחם, היא מבקשת עזרה מבלי שתיענה: "פניתי למשרד המשפטים. השר השיב לי כי המליץ לנשיא על חנינה. אחרי כן קיבלתי תשובה שהנשיא לא מצא מקום לחנינה."

שואלת שושנה ברטי, כשילדיה כרוכים סביבה, לבושים סחבות ורעבים ללחם: "מה אנהו נחיה? לשכת הסעד נותנת 75 ל"י ל-11 נפשות. בבית-הסוהר אמרו לי שאינם יכולים לעשות כלום. כשעשינו שבי תה בירושלים אסרו אותנו ואמרו שיאסרו את בעלי לשלש שנים נוספות. מה אני צריכה לעשות?"

רבנית ברטי ושבעה מילדיה
מי יצילנו מרעב?

דומה לבעל-מלאכה גרמני אופייני. אולם חננא מוסמאר הוא ערבי נצרותי. את שפתו הגרמנית רכש בבית-הספר שנלמד. כששיבתו מוריו הגרמניים את מל-אכת ידו, וביחוד את הפסלים שפיסל מי-חימר, החליט מוסמאר שזה יעודו בחיים. אחרי שהקדיש כמה שנים להוראה נסע למינכן, גרמניה, התמחה בקרמיקה. הוא חזר מומחה.

בדרך להגשמת חלמו מפעל מוסמאר בני סודיות גרמנית. הוא נשא לאשה את גיוליה קוסטנובי נצאר, בת מנהל הסאבו של נצרת (וקרובת משפחה של מנהיג המפלגה הקומוניסטית הירדנית). אותה הכיר כשלימדו יחד באותו בית-ספר. הוא חקר הי כן נמצאות קרקעות המכילות את חומרי הגלם לכלי-חרס, רכש לבסוף שטח של 16 דונם בעין-אליקצב, גבעה נטושה המשקיפה על נצרת.

"יצורכי הציבור". מוסמאר לא ידע עברית, ועל גם לא ידע מה משמעות המלה "פיתוח". הוא עסק במלאכתו ללא אידיאולוגיה מתאימה. בגבעה הצחיחה, שלא היו בה חשמל ומים, הקים צרף למשפחתו, שחל עצי-חרס, לרוב, הקים בית-מלאכה לכלי-חרס, לפי המתכונת שלמד בגרמניה.

עסקיו שיגשגו. ללא תקציב פיתוח וסוב' סידיות, פיתח ייצוא רציני לקפריסין. הוא העסיק פועלים, הקים לעצמו בית נאה, הפך את אחוזתו לפינת-נוי. לפי מיטב המי-סורת הגרמנית, הנחיל את אומנותו גם ל-בניו, שהפכו כולם מומחים מובחרים. כי-ערבים ישב מוסמאר מתחת לעצי, כבעל בעמיו, מרוצה ממלאכת חייו.

אלא שבנתיים נכנסו גדודי צה"ל (ללא קרב) לנצרת, מוסמאר הפך אזרח במדינת ישראל. במדינה נוצרה אידיאולוגיה מגובשת של פיתוח. אחת מאבני-היסוד של אידי-אולוגיה זו: פיתוח הוא מה שנעשה על-ידי יהודים. מה שנעשה בידי ערבי, אינו יכול להיות פיתוח.

לכן, ביום בהיר אחד, הפקיעה הממשלה את כל 1200 הדונם של הגבעה "לצורכי הציבור". הציבור, במקרה זה, היה מורכב מעולים חדשים מפולין, אשר הממשלה הקימה להם שיכונים. בצד השיכונים רצתה

ח"כ מנחם גניחובסקי, ח"כ משה קלמר, ראש מחלקת העליה של הסוכנות היהודית זלמן שרגאי, דניאל סירקיס (חותנו של שחקן הבימה אהרן מסקין) ושני פקידים מרכז המזרחי. לשר הדתות לשעבר משה שפירא יש מניה רגילה אחת.

● **הבוקר** מוצא לאור על-ידי חברת השחר, שמהלילה הם ח"כ ישראל רוקח, אחיו יצחק רוקח, איש התאחדות האיכרים צבי איזקסון, אהרון גולדשטיין, בעל חברת עצמון ברוך רוזן, עורך-הדין סלו חלף, דויד פינגברג, שמעון אלמן וחיים מבורך — קואליציה בין ראשי האכרים ומפלגת הצ"כ. ההון מחולק בין 15 מניות יסוד ו-9,985 מניות רגילות. לחמישה-עשר הבעלים של מניות היסוד יש 50% מזכויות ההצבעה. אולם אם שני שלישים מבעלי מניות היסוד מצביעים יחד, מתעלמים מהצבעת השליש האחר, וקולותיו שייכים לרוב. חשיבות ש-טה זו נובעת מההרכב המיוחד של בעלי מניות היסוד: 7 מהן שייכות לחברי פרדס סינדיקט. כל שאר בעלי מניות היסוד, תמו, כך שלמעשה מנהלים ראשי פרדס סינדיקט את הבוקר. לפרץ ברגשטיין, עורך העתון ויושב-ראש מפלגת הצ"כ, יש רק 150 מניות רגילות, בעוד שליוסף ספיר וליוסף סרלין, שני שלישי הצ"כ, אין אף מניה.

● **מעריב** מנוהל למעשה בידי מחזיקי 20 מניות היסוד שלו. מחציתן נמצאת בידי עובד בן-עמי, ראש העיר הצ"כי של נתניה לשעבר, 10 הנותרות היו תחילה בידי עזריאל קרליבך, הועברו עם מותו לידי עורכו הנוכחי של העתון אריה דיסנצ'יק. המנהלים — עובד בן-עמי, אריה דיסנצ'יק ושלוש רוזנפלד. מ-2150 המניות הרגילות של העתון נמצאות שוב בידי עובד בן-עמי, 450 אחרות היו בידי שמואל חפץ המנוח. ל-188 חברי הקואופרטיב של מעריב יש 1161 מניות רגילות.

פיתוח

האיש שהעלה חרס בידו

הגבר הנמוך והרוח נראה כגרמני לכל דבר. הוא מדבר גרמנית בניב המיוחד של בחאריה. בעומדו בבית-המלאכה שלו, הוא

דחפור "טולל-בוונה" הורם עץ בגינת מוסמאר
אל יתחלל הורס כמפתח

פקידים!
תלמידים!
סטודנטים!
הרשמו עוד היום לקורס ל-

קצרנות

עברית ו/או אנגלית
(שני חודשים, פעמיים בשבוע)
ב.אולטן גרגי (GREGG).
כת"א: אצל ה. ברסמא. גורדון 5
כחיפה: במעלה, שמריהו לוי 30
הצלחה מובטחת!